

<http://www.luju.ro/statul-trebuie-sa-protejeze-jurnalismul-presa-care-dezvaluie-abuzurile-judiciare-are-nevoie-de-protectie-garantata-de-stat-comisia-europeana-cere-masuri-pentru-ca-jurnalistii-sa-nu-mai-fie-tarati-prin-instante-in-actiuni-nefondate-sau-abuzive-ori-reduci-l>

STATUL TREBUIE SA PROTEJEZE JURNALISTUL – Presa care dezvaluie abuzurile judiciare are nevoie de protectie garantata de stat! Comisia Europeana cere masuri pentru ca jurnalistii sa nu mai fie tarati prin instante in actiuni nefondate sau abuzive, ori reduci la tacere prin actiuni de intimidare, hartuire sau amenintari. Comisia Europeana vrea ca reclamantii sa plateasca pentru actiunile nefondate impotriva presei (Document)

Scris de Elena DUMITRACHE | Data: 23.05.2022 19:51

Jurnalistii liberi care dezvaluie abuzurile judiciare si scot la iveala neregulile din sistemul national trebuie sa fie protejati de Statul din care fac parte pentru a nu fi reduci la tacere prin actiuni de intimidare, hartuire sau amenintari, ori prin actiuni judiciare nefondate sau abuzive (SLAPP). De asemenea, cei care cheama in judecata jurnalistii in "actiuni judiciare nefondate sau abuzive" trebuie sa fie buni de plata, **Comisia Europeana statuand ca in cele mai multe cazuri aceste actiuni nu au decat scopul de a plasa sarcini inutile asupra instantelor si de a hartui ori reduce la tacere jurnalistii, fiind considerate "abuzuri in materie de utilizare a procedurilor judiciare"**. Pentru aceasta insa, este necesar ca sistemul judiciar sa treaca printr-o "formare profesionala" in aceasta materie, iar statul sa reglementeze orice restrictie prin lege, astfel incat jurnalistii si aparatorii drepturilor omului sa poata fi protejati si sa isi poata desfasura activitatea liberi.

Comisia Europeana: "Recomandarea urmareste sa asigure conditii de munca mai sigure pentru toti profesionistii din domeniul mass-mediei, intr-un mediu lipsit de temeri si intimidari, atat online, cat si offline"

Necesitatea protectiei jurnalistilor este cu atat mai arzatoare in aceste vremuri, cu cat, precizeaza Comisia Europeana, **in ultima perioada a fost constatata cresterea numarului de actiuni in instante impotriva jurnalistilor de catre grupuri de lobby, corporatii si organe de stat.** In acelasi timp, astfel cum a retinut Consiliul Europei in Platforma pentru promovarea protectiei jurnalismului si a sigurantei jurnalistilor, **au crescut si cazurile privind amenintari grave la adresa sigurantei jurnalistilor si a libertatii mass-mediei in Europa, inclusiv numeroase cazuri de intimidare judiciara.**

Acest tip de actiuni extrem de periculoase au ca efect final, afirma Comisia Europeana, **autocenzura jurnalistilor ca urmare a posibilitatii de a fi dat in judecata, fiind astfel afectata dezbaterea publica libera asupra unor teme de larg interes.**

Aceste mentiuni se regasesc in **Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei Europene privind protectia jurnalistilor si a aparatorilor drepturilor omului implicati in actiuni de mobilizare publica impotriva procedurilor judiciare vadit nefondate sau abuzive** („actiuni strategice in justitie impotriva mobilizarii publice” / „Strategic Lawsuits Against Public Participation” – SLAPP), din 27 aprilie 2022, in care sunt expuse cu titlu de recomandare, ca urmare a unor statistici ingrijoratoare privind siguranta jurnalistului, mai multe propuneri pentru ca siguranta jurnalistilor si a altor parti implicate in protejarea interesului public, libertatea de exprimare si dezbaterea publica libera sa nu fie afectate.

Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei Europene vine dupa ce la finalul anului 2020 Parlamentul European a condamnat recurgerea la actiuni nefondate si abuzive in instanta conchizand ca aceasta practica are rolul de a reduce la tacere sau de a intimida jurnalistii de investigatie si organele de presa. Ulterior, in 2021, Parlamentul European a adoptat o Rezolutie prin care a evidentiat necesitatea oferirii de garantii efective pentru jurnalistii de investigatie si organele de presa care dezvaluie abuzuri existente in sistemul judiciar national.

Or, pentru a asigura protectia, libertatea si pluralismul mijloacelor de informare, Comisia Europeana a propus statelor membre ca Uniunile Nationale ale Barourilor din fiecare stat membru UE sa aloce "resurse", care pot include cabinete de avocatura pentru apararea jurnalistilor, a aparatorilor drepturilor omului, ori canalelor de presa, pro bono, in procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive deschise de persoane publice, persoane juridice, ori entitati straine.

Comisia Europeana: "Durata procedurilor, presiunea financiara si amenintarea cu sanctiuni penale constituie instrumente puternice de intimidare si reducere la tacere a vocilor critice"

Totodata, Comisia Europeana, prin Recomandarea (UE) 2022/758 catre statele membre ale Uniunii Europene, pune in vedere instantelor si puterii legiuitoare:

-sa urmareasca asigurarea disponibilitatii garantiilor procedurale pentru a permite respingerea rapida a procedurilor judiciare vadit nefondate impotriva mobilizarii publice;

-sa aloce jurnalistilor spatiul necesar pentru a contribui la o dezbatere deschisa, libera si echitabila si pentru a combate dezinformarea si alte ingerinte cu caracter manipulator inclusiv ale unor actori din tari terte;

-sa li se permita acces la informatii fiabile, care sa le permita sa isi formeze propriile opinii si sa isi exercite propria putere de apreciere intr-un spatiu public in care opiniile diferite pot fi exprimate in mod liber;

-sa asigure jurnalistilor protectie impotriva procedurilor judiciare vadit nefondate si abuzive impotriva mobilizarii publice (cunoscute sub denumirea de „SLAPP”), fiind important de stiut ca procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice pot avea un impact negativ asupra credibilitatii si reputatiei jurnalistilor si aparatorilor drepturilor omului;

-sa asigure disponibilitatea mecanismelor de respingere rapida si sa prevada alte cai de atac impotriva procedurilor judiciare abuzive, precum obligarea la plata cheltuielilor de judecata (cheltuielile cu procesul, despagubiri pentru daunele suportate de o persoana fizica sau juridica ce a suferit un prejudiciu ca urmare a unor proceduri judiciare abuzive, dar si posibilitatea de a impune sanctiuni eficiente, proportionale si disuasive partii care a initiat proceduri judiciare abuzive".

Sistemul judiciar intra in formare continua

Pentru ca dosarele de presa nefondate si abuzive sa nu mai constituie un factor de presiune asupra jurnalistului, **Comisia Europeana recomanda totodata ca inclusiv practicienii Dreptului sa isi poata consolida cunostintele in materia proprietatii intelectuale si nu numai**, astfel incat "sa poata depista procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice, inclusiv a celor care implica un element dintr-o tara terta, precum si de a raspunde in mod adecvat". O astfel de formare, recomanda Comisia Europeana, "ar trebui sa vizeze magistratii si personalul din justitie la toate gradele de jurisdictie, inclusiv judecatorii, procurorii, personalul instantelor si al parchetelor, precum si orice alti specialisti din domeniul justitiei care sunt asociati sistemului judiciar sau care participa in alt mod la administrarea justitiei, indiferent de definitia din dreptul intern, statutul juridic sau organizarea interna a acestora, la nivel regional si local", dar si avocailor calificati.

Redam in continuare pasaje din Recomandarea (UE) 2022/758 a Comisiei Europene:

"Dreptul la libertatea de exprimare si de informare, astfel cum este prevazut la articolul 11 din Carta, cuprinde libertatea de opinie si libertatea de a primi si de a transmite informatii si idei fara amestecul autoritatilor publice si fara a tine seama de frontiere. Desi nu este un drept absolut, orice restrangere a acestuia trebuie sa fie prevazuta de lege, sa respecte substanta dreptului si sa fie impusa numai in cazul in care este necesara si numai daca raspunde efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesitatii protejarii drepturilor si libertatilor celorlalti [articolul 52 alineatul (1) din Carta]. (...)

Conventia europeana a drepturilor omului prevede, de asemenea, in sarcina statelor contractante obligatia pozitiva de a proteja libertatea si pluralismul mijloacelor de informare in masa si de a crea un mediu favorabil participarii la dezbaterile publice (1). Jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului prevede in continuare ca libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esentiale ale unei societati democratice si se aplica nu numai informatiilor sau ideilor primite favorabil ori considerate ca fiind inofensive sau indiferente, ci si celor care afecteaza, socheaza sau nelinistesc statul sau o anumita parte a populatiei (2). Aceasta a clarificat, de asemenea, ca „intr-o societate democratica, chiar si grupurile de campanie mici si informale (...) trebuie sa fie in masura sa isi desfasoare activitatile in mod eficient” si ca „exista un interes public puternic de a permite unor astfel de grupuri si persoane din afara publicului larg sa contribuie la dezbaterile publice prin diseminarea de informatii si idei cu privire la chestiuni de interes public general”

Jurnalistii joaca un rol important in facilitarea dezbaterii publice si in transmiterea si primirea de informatii, opinii si idei (4). Este esential ca acestora sa li se aloce spatiul necesar pentru a contribui la o dezbaterie deschisa, libera si echitabila si pentru a combate dezinformarea si alte ingerinte cu caracter manipulator inclusiv ale unor actori din tari terte. Jurnalistii ar trebui sa fie in masura sa isi desfasoare activitatile in mod eficace pentru a se asigura ca cetatenii au acces la o multitudine de opinii in cadrul democratiilor europene.

Aparatorii drepturilor omului joaca totodata un rol important la nivelul democratiilor europene, in special in ceea ce priveste respectarea drepturilor fundamentale, a valorilor democratice, a incluziunii sociale, a protectiei mediului si a statului de drept. Acestia ar trebui sa aiba posibilitatea de a participa in mod activ la viata publica si de a-si face cunoscute opiniile cu privire la chestiuni de natura politica si procese decizionale, fara teama de intimidare. Aparatorii drepturilor omului sunt persoane sau organizatii implicate in apararea drepturilor fundamentale si a unei serii de alte drepturi, inclusiv drepturile in domeniul mediului si al climei, drepturile femeilor, drepturile persoanelor LGBTIQ, drepturile persoanelor cu origine rasiala sau etnica minoritara, drepturile lucratorilor sau libertatile religioase. (...)

Pentru a promova acest mediu, este important ca jurnalistii si apatorii drepturilor omului sa beneficieze de protectie impotriva procedurilor judiciare vadit nefondate si abuzive impotriva mobilizarii publice (cunoscute sub denumirea de „SLAPP”). Aceste proceduri judiciare sunt actiuni fie in mod vadit nefondate, fie in tot sau in parte nefondate, care contin elemente de abuz ce justifica presupunerea ca principalul scop al procedurilor judiciare este de a preveni, restrictiona sau sanctiona mobilizarea publica. Indicii ale unui astfel de abuz sunt natura disproportionata, excesiva sau nerezonabila a actiunii sau a unei parti a acesteia, existenta actiunilor multiple intentate de reclamant in legatura cu chestiuni similare sau intimidare, hartuire sau amenintari din partea reclamantului sau a reprezentantilor acestuia inainte de initierea unei proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive. Aceste proceduri constituie un abuz in materie de utilizare a procedurilor judiciare si plaseaza sarcini inutile asupra instantelor, intrucat scopul lor nu este accesul la justitie, ci hartuirea si reducerea la tacere a persoanelor invinuite. Procedurile indelungate impovareaza sistemele judiciare nationale.

Procedurile judiciare vadit nefondate si abuzive impotriva mobilizarii publice pot lua forma unei game largi de abuzuri juridice, in special in materie civila sau penala, dar si in materie de drept administrativ si se poate baza pe diverse motive.

Astfel de proceduri judiciare sunt adesea initiate de persoane sau entitati cu autoritate (de exemplu, grupuri de lobby, corporatii si organe de stat), in incercarea de a reduce dezbaterea publica la tacere. Acestea implica adesea un dezechilibru de putere intre parti, reclamantul aflandu-se intr-o pozitie superioara persoanei invinuite, de exemplu din punct de vedere financiar sau politic. Desi nu este o componenta indispensabila a procedurilor judiciare vadit nefondate sau abuzive, existenta unui dezechilibru de putere sporeste semnificativ efectele daunatoare, precum si efectele de intimidare ale procedurilor judiciare impotriva mobilizarii publice.

Procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice pot avea un impact negativ asupra credibilitatii si reputatiei jurnalistilor si aparatorilor drepturilor omului, in special, si pot epuiza resursele financiare si de alta natura ale acestora. Procedurile in cauza pot avea consecinte grave la nivel psihologic pentru persoanele vizate si pentru membrii familiilor acestora. Procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice pun in pericol capacitatea jurnalistilor si a aparatorilor drepturilor omului de a-si desfasura activitatile. Ca urmare a unor astfel de proceduri, publicarea informatiilor referitoare la o chestiune de interes public poate fi amanata sau impiedicata in totalitate. Existenta unor astfel de proceduri poate avea, in sens mai larg, un efect disuasiv asupra activitatii jurnalistilor si, in special, a aparatorilor drepturilor omului, contribuind la autocenzura in perspectiva unor eventuale proceduri judiciare viitoare, avand drept consecinta pauperizarea dezbaterei publice in defavoarea intregii societati. Durata procedurilor, presiunea financiara si amenintarea cu sanctiuni penale constituie instrumente puternice de intimidare si reducere la tacere a vocilor critice. (...)

In rezolutia sa din 25 noiembrie 2020 (6), Parlamentul European a condamnat recurgerea la actiuni SLAPP pentru a reduce la tacere sau a intimida jurnalistii de investigatie si organele de presa si a crea un climat de teama in ceea ce priveste raportarea anumitor subiecte, invitand Comisia sa prezinte o propunere de prevenire a acestora. In Rezolutia (7) sa din 11 noiembrie 2021 referitoare la consolidarea democratiei si a libertatii si pluralismului mass-mediei in UE: recurgerea nejustificata la actiuni de drept civil si penal pentru a reduce la tacere jurnalistii, ONG-urile si societatea civila, Parlamentul European a subliniat din nou prevalenta fenomenului si necesitatea unor garantii efective pentru victimele sale in intreaga Uniune.

Platforma Consiliului Europei pentru promovarea protectiei jurnalismului si a sigurantei jurnalistilor (8) raporteaza, de asemenea, un numar tot mai mare de cazuri semnalate privind amenintari grave la adresa sigurantei jurnalistilor si a libertatii mass-mediei in Europa, inclusiv numeroase cazuri de intimidare judiciara. Raportul anual din 2021 al asociatiilor partenere catre Platforma Consiliului Europei pentru promovarea protectiei jurnalismului si a sigurantei jurnalistilor subliniaza cresterea accentuata a cazurilor semnalate in materie de SLAPP raportate in 2020 fata de anul precedent, atat in ceea ce priveste numarul cazurilor semnalate, cat si al jurisdictiilor statelor membre vizate ale Consiliului Europei (9). In Recomandarea sa din 13 aprilie 2016 privind protectia jurnalismului si siguranta jurnalistilor si a altor actori media (10), Consiliul Europei a recomandat statelor sale membre sa ia masurile legislative si/sau de alta natura care se impun pentru a preveni utilizarea vadit nefondata, abuziva sau rau intentionata a legii si a procesului juridic cu scopul de a intimida si a reduce la tacere jurnalistii si alti actori din domeniul mass-mediei.

Rapoartele Comisiei din 2020 (11) si 2021 (12) privind statul de drept subliniaza ca, in mai multe state membre, jurnalistii si alte parti implicate in protejarea interesului public se confrunta din ce in ce mai mult cu amenintari si atacuri in legatura cu publicatiile si activitatea lor, sub diferite forme, inclusiv prin desfasurarea actiunilor SLAPP.

Un exemplu frapant de utilizare a procedurilor judiciare impotriva mobilizarii publice in Uniune este cel al jurnalistei Daphne Caruana Galizia, impotriva careia, la momentul asasinarii sale, existau pe rol peste 40 de procese civile si penale de calomnie si defaimare in legatura cu activitatea sa de investigatie.

Planul de actiune pentru democratia europeana (13) prezentat de Comisie la 3 decembrie 2020 subliniaza rolul fundamental al mass-mediei libere si pluraliste in cadrul democratiilor, precum si importanta societatii civile. Printre altele, planul evidentiaza rolul important pe care il joaca mass-media independenta si pluralista in a le permite cetatenilor sa ia decizii in cunostinta de cauza, precum si in combaterea manipularii informatiilor si a ingerintelor in spatiul informational, inclusiv a dezinformarii. In acest context, Comisia a adoptat deja Recomandarea (UE) 2021/1534 referitoare la garantarea protectiei, a sigurantei si a capacitarii jurnalistilor si a celorlalti profesioniști din domeniul mass-mediei in Uniunea Europeana.

Pentru a asigura o protectie eficienta impotriva procedurilor judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice si pentru a nu ingadui ca fenomenul sa ia amploare in Uniune, statele membre ar trebui sa se asigure ca, la nivel national, cadrele juridice care reglementeaza procedurile in materie civila, penala, comerciala si administrativa ofera garantiile necesare abordarii unor astfel de proceduri judiciare, cu respectarea deplina a valorilor democratice si a drepturilor fundamentale, inclusiv a dreptului la un proces echitabil si a dreptului la

libertatea de exprimare. Pentru a asigura o protecție uniformă și eficientă împotriva procedurilor judiciare vadiț nefondate împotriva mobilizării publice, statele membre ar trebui să asigure disponibilitatea mecanismelor de respingere rapidă. De asemenea, acestea ar trebui să prevadă alte cai de atac împotriva procedurilor judiciare abuzive, și anume obligarea la plata cheltuielilor de judecată astfel încât un reclamant care a introdus o procedură judiciară abuzivă împotriva mobilizării publice poate fi obligat să suporte toate cheltuielile cu procesul, despăgubiri pentru daunele suportate de o persoană fizică sau juridică ce a suferit un prejudiciu ca urmare a unor proceduri judiciare abuzive împotriva mobilizării publice, precum și posibilitatea de a impune sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive părții care a inițiat proceduri judiciare abuzive împotriva mobilizării publice. Principalul obiectiv al acordării posibilității instanțelor de a impune sancțiuni este de a descuraja potențialii reclamanti să inițieze proceduri judiciare abuzive împotriva mobilizării publice. Astfel de sancțiuni ar trebui să fie proporționale cu elementele abuzului identificat. Atunci când stabilesc cuantumul sancțiunilor, instanțele ar putea lua în considerare potențialul efect daunator sau disuasiv al procedurilor asupra mobilizării publice, inclusiv în ceea ce privește natura acțiunii, dacă reclamantul a inițiat proceduri multiple sau concertate în chestiuni similare și existența unor tentative de intimidare, hartuire sau amenințare la adresa persoanei invinuite.

Este necesar ca statele membre să includă în legislația națională garanții pentru cauzele interne similare celor prevăzute în instrumentele Uniunii care vizează abordarea procedurilor judiciare vadiț nefondate și abuzive împotriva mobilizării publice în materie civilă cu implicații transfrontaliere. Aceasta ar oferi o protecție uniformă și eficientă împotriva unor astfel de proceduri judiciare și ar contribui la prevenirea amplificării fenomenului în Uniune.

Statele membre ar trebui să își revizuiască în mod specific cadrele juridice aplicabile defaimării pentru a se asigura că definițiile și conceptele existente nu pot fi utilizate de către reclamanti împotriva jurnaliștilor sau a aparatorilor drepturilor omului în contextul unor proceduri judiciare vadiț nefondate sau abuzive împotriva mobilizării publice.

Pentru a preveni un efect disuasiv asupra dezbaterii publice, statele membre ar trebui să se asigure că sancțiunile împotriva defaimării nu au un caracter exagerat și disproporționat. Acestea ar trebui să acorde o atenție deosebită orientărilor și recomandărilor Consiliului Europei care abordează cadrul juridic pentru defaimare, în special dreptul penal. În acest context, statele membre sunt încurajate să elimine din cadrul lor juridic pedepsele cu închisoarea pentru defaimare. În cadrul Rezoluției sale 1577 (2007), Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a indemnizat statele membre care prevăd încă pedepse cu închisoarea pentru defaimare, chiar dacă nu sunt aplicate în mod efectiv, să le elimine fără întârziere. Statele membre sunt totodată încurajate să favorizeze utilizarea dreptului administrativ sau civil pentru soluționarea cazurilor de defaimare, cu condiția ca astfel de dispoziții să aibă un efect punitiv într-o măsură mai mică decât în cazul dreptului penal.

Abordarea cazurilor de defaimare din perspectiva dreptului penal ar trebui utilizată exclusiv în ultima instanță și, în schimb, ar trebui să fie preferate răspunsurile prin intermediul dreptului administrativ sau civil, în conformitate cu orientările organizațiilor internaționale. Comitetul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite (18) și Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (19) au recomandat eliminarea defaimării din codurile penale. În mod similar, Consiliul Europei și-a exprimat rezervele în acest context. (...)

Practicienii în domeniul dreptului sunt actori-cheie în procedurile judiciare vadiț nefondate sau abuzive împotriva mobilizării publice, fie prin reprezentarea justitabiliilor, urmărirea penală a persoanelor fizice, fie prin soluționarea litigiilor. Prin urmare, este esențial ca aceștia să dispună de cunoștințele și competențele necesare pentru a acționa în acest sens. Statele membre ar trebui să sprijine și să ofere oportunități de formare acestor practicieni în domeniul dreptului. Formarea ar putea contribui în mod substanțial la consolidarea cunoștințelor și a capacității acestora de a depista procedurile judiciare vadiț nefondate sau abuzive împotriva mobilizării publice, inclusiv a celor care implică un element dintr-o țară terță, precum și de a răspunde în mod adecvat. O astfel de formare ar trebui să vizeze magistratii și personalul din justiție la toate gradele de jurisdicție, inclusiv judecătorii, procurorii, personalul instanțelor și al parchetelor, precum și orice alți specialiști din domeniul justiției care sunt asociați sistemului judiciar sau care participă în alt mod la administrarea justiției, indiferent de definiția din dreptul intern, statutul juridic sau organizarea internă a acestora, la nivel regional și local, în cazul în care proceduri judiciare vadiț nefondate sau abuzive împotriva mobilizării publice pot apărea în prima instanță. O astfel de formare ar trebui să se adreseze și altor practicieni în domeniul dreptului, cum ar fi avocații calificați. Dezvoltarea capacității de formare la nivel local poate contribui la sustenabilitatea pe termen lung a formării.

Extinderea acestei formări la jurnaliști, membri ai consiliului de presă, profesioniști din domeniul mass-mediei și aparatori ai drepturilor omului le-ar facilita recunoașterea situațiilor în care se confruntă cu astfel de proceduri judiciare și le-ar oferi competențe juridice critice pentru a reduce riscurile de expunere la proceduri judiciare vadiț nefondate sau abuzive împotriva mobilizării publice sau le-ar furniza acestora o mai bună cunoaștere în vederea

unei abordari mai adecvate. O astfel de formare le-ar putea permite, de asemenea, sa initieze actiuni solide de raportare cu privire la SLAPP. Formarea jurnalistilor ar trebui sa faca trimitere totodata la standardele si orientarile etice stabilite de consiliile nationale de presa sau pentru mass-media. Pentru a contribui la consolidarea in ansamblu a capacitatilor si pentru a consolida raspunsul institutional la procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice, o astfel de formare ar putea implica, de asemenea, autoritatile in materie de protectie a datelor, institutiile nationale pentru drepturile omului, institutia Avocatului Poporului si organismele de reglementare ale statului in domeniul mass-mediei. (...)

Includerea unor proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice in programele de invatamant in materie de drept si jurnalism ar contribui la inzeestrarea practicienilor in domeniul dreptului si a jurnalistilor cu mai multe cunostinte specifice pentru a recunoaste astfel de proceduri si pentru a raspunde in mod corespunzator si ar sprijini dezvoltarea cunostintelor de specialitate si a competentelor profesionale in randul cadrelor universitare. Astfel de cunostinte ar putea fi furnizate de institutiile de invatamant superior in cadrul unor cursuri sau seminare complementare in ultimii ani ai unui program de studii, de exemplu pentru studentii la drept si jurnalism.

Statele membre ar trebui sa sprijine campaniile de sensibilizare privind procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice, organizate, printre altele, de entitati nationale, inclusiv de institutiile nationale pentru drepturile omului si de organizatiile societatii civile. (...)

Persoanele vizate de procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice intampina adesea dificultati in a obtine informatii cu privire la resursele de sprijin disponibile. Pentru a facilita identificarea entitatilor sau a organismelor care pot oferi asistenta in materie de proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive si pentru a asigura eficacitatea sprijinului impotriva unor astfel de proceduri, informatiile ar trebui sa fie colectate si puse la dispozitie intr-un singur punct, sa fie gratuite si usor accesibile. In acest scop, fiecare stat membru ar trebui sa infiinteze un punct focal national care sa colecteze si sa faca schimb de informatii cu privire la resursele disponibile. (...)

Este necesar ca statele membre sa incurajeze, prin orice mijloace pe care le considera adecvate, disponibilitatea informatiilor privind garantiile procedurale si alte garantii in temeiul cadrelor lor juridice nationale, inclusiv a informatiilor privind entitatile sau organismele care pot fi contactate pentru a oferi asistenta impotriva procedurilor judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice.

Astfel de resurse de sprijin pot include cabinete de avocatura care apara pro bono persoanele vizate de proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice, oficiile juridice ale universitatilor care ofera un astfel de sprijin, organizatiile care inregistreaza si raporteaza SLAPP, precum si organizatiile care ofera asistenta financiara si de alta natura persoanelor vizate de proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive.

Persoanele vizate de proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice trebuie sa beneficieze de resursele adecvate pentru a face fata unor astfel de proceduri. Prin urmare, se impune dezvoltarea capacitatilor in statele membre pentru a oferi sprijin persoanelor vizate de astfel de proceduri. Statele membre ar trebui sa ofere finantare si sa promoveze finantarea disponibila la nivelul Uniunii organizatiilor care furnizeaza orientari si sprijin persoanelor vizate de proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive. (...)

Pentru o mai buna abordare a fenomenului, se impune monitorizarea mai sistematica a procedurilor judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice. Datele colectate ar trebui sa includa informatii suficiente pentru ca autoritatile si alte parti interesate relevante sa cuantifice si sa inteleaga mai bine fenomenul, inclusiv pentru a oferi sprijinul necesar persoanelor vizate de acesta. Tinand seama de acordurile incheiate la nivel institutional avand ca obiect datele statistice judiciare (25), statele membre ar trebui sa incredinteze uneia sau mai multor autoritati sarcina de a colecta si agrega date privind procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice initiate in fata instantelor nationale. Aceste autoritati pot colecta datele de la mai multe parti interesate. Pentru a facilita colectarea datelor, autoritatile insarcinate cu colectarea datelor pot stabili puncte de contact astfel incat autoritatile judiciare, organizatiile profesionale, organizatiile neguvernamentale, aparatorii drepturilor omului, jurnalistii si alte parti interesate sa poata face schimb de date privind proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive. Statele membre ar trebui sa incredinteze uneia dintre aceste autoritati sarcina de a coordona informatiile si de a raporta Comisiei anual datele agregate colectate la nivel national, incepand cu sfarsitul anului 2023. Statele membre ar trebui sa asigure responsabilizarea in materie de date colectate. In acest scop, statele membre ar trebui sa se asigure ca procesul de colectare a datelor respecta standardele profesionale si ca autoritatile insarcinate cu activitatile de colectare a datelor si statistica se bucura de suficienta autonomie. Cerintele privind protectia datelor se impun a fi respectate. (...)

Autoritatile insarcinate cu colectarea datelor ar trebui sa publice informatii privind procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice, in formate accesibile pe site-urile lor web si, dupa caz, prin intermediul altor instrumente adecvate. In acest sens, statele membre ar trebui sa se asigure ca drepturile fundamentale, inclusiv dreptul la viata privata si la protectia datelor cu caracter personal ale persoanelor implicate in proceduri judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice sunt pe deplin respectate.

Pentru a delimita durata procedurilor privind procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive, ar trebui colectate, ori de cate ori este posibil, informatii precise cu privire la evenimentele, actele sau actiunile care au initiat si au incheiat astfel de proceduri si datele la care acestea au avut loc. Datele colectate ar trebui sa includa, de asemenea, dupa caz, informatii cu privire la istoricul unei cauze, de exemplu, in cazul in care au existat proceduri judiciare repetate anterioare impotriva aceleiasi persoane invinuite sau a aceluiasi reclamant.

Daca este necesar, grupul de experti ai UE impotriva SLAPP instituit de Comisie ar putea sprijini elaborarea in toate statele membre a unor criterii comparabile care sa poata fi aplicate cu usurinta de catre autoritatile insarcinate cu colectarea si raportarea datelor privind procedurile judiciare vadit nefondate sau abuzive impotriva mobilizarii publice.

[*Cititi aici integral Recomandarea Comisiei Europene](#)

Sursa foto: Digi24